

F. t. l. vedr. frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien m.v.

Skriftlig fremsættelse (27. marts 1998)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien, retsplejeloven og straffeloven. (Revision af psykiatriloven m.v.).

(Lovforslag nr. L 36).

Hovedformålet med lovforslaget er at gennemføre de ændringer og tilpasninger, som erfaringerne med den gældende psykiatrilov fra 1989 giver anledning til.

Lovforslaget svarer i det væsentlige til det lovforslag, jeg fremsatte den 14. november 1997 (lovforslag nr. L 75), som var en genfremsættelse af det lovforslag (lovforslag nr. L 133), der bortfaldt ved udgangen af folketingsåret 1996-97.

I forhold til lovforslag nr. L 75 er der i lovteksten alene foretaget en mindre ændring af værnetingsreglen i retsplejelovens § 469, stk. 1, 2. pkt. (lovforslagets § 2, nr. 1) samt af ikrafttrædelsesdatoen. Endvidere er der i lovforslagets bemærkninger foretaget enkelte tilføjelser og opdateringer.

De ændringer, der foreslås i det foreliggende lovforslag, bygger i et vist omfang på resultaterne af den videnskabelige undersøgelse af lovens virkninger, der blev gennemført med henblik på lovens revision (psykiatrilovsundersøgelsen). En række af ændringerne har baggrund i de tilkendegivelser, der er indeholdt i Retsudvalgets beretning af 2. oktober 1997 over det daværende forslag til revision af psykiatriloven.

Al erfaring viser, at der er en sammenhæng mellem omfanget af tvangsansværelsen og de fysiske rammer m.v., som behandlingen af sindslidende foregår under.

Gode bygningsmæssige forhold, aktivitetsmuligheder, god personalenormering m.v. er en væsentlig forudsætning for, at der kan ska-

bes trygge og rolige forhold på de psykiatriske afdelinger. Det er bl.a. vigtigt, at de bygningsmæssige forhold er indrettet på en sådan måde, at der er mulighed for, at patienter kan få lov til at være i fred og have et privatliv, efter omstændighederne på enestue. Det gælder ikke mindst på afdelinger med opkørte, urolige eller voldsomme patienter, hvor manglende mulighed for at adskille patienterne kan føre til situationer, hvor tvangsansværelse bliver nødvendig.

Regeringen lægger derfor stor vægt på, at der fortsat sker en forbedring af forholdene for de psykiatriske patienter, herunder ikke mindst med hensyn til de bygningsmæssige forhold. På den baggrund foreslås en ny affattelse af psykiatrilovens § 2, der har til formål at præcisere målsætningen om *god psykiatrisk sygehusstandard*. Målsætningen forudsættes udmøntet ved regeringens aftale af april 1997 med bl.a. Amtsrådsforeningen om den fortsatte udbygning af tilbudene til sindslidende, hvori bl.a. indgår en statslig bevilling på 400 mio. kr. til medfinansiering af udgifter til forbedring af navnlig de bygningsmæssige forhold. Det kan i den forbindelse oplyses, at amterne og Hovedstadens Sygehusfællesskab i perioden 1997-1999 planlægger at øge antallet af enestuer med 600-800.

Et andet hovedpunkt i lovforslaget vedrører *klageordningen*. Efter de gældende regler indbringes klager over tvangsendlæggelse og tvangstilbageholdelse for domstolene i 1. instans, mens klager over anvendelse af anden tvang, f.eks. tvangsbehandling, indbringes for de lokale patientklagenævne, der er oprettet under de enkelte statsamter. I psykiatrilovsundersøgelsen peges der på, at denne delte klagevej er uhensigtsmæssig og vanskelig at overskue.

Ved lovforslaget lægges der på den baggrund op til en forenkling af klageordningen, således at alle klager over tvang i 1. instans indbringes for patientklagenævnet. Justitsministeriet har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at en sådan enstrengt klageordning fremstår som mere en-